

Regeringens proposition

2011/12:13

Kvotökning och stadgeändring i Internationella valutafonden

Prop.
2011/12:13

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 22 september 2011

Jan Björklund

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att öka den svenska kapitalinsatsen (kvot) i Internationella valutafonden (IMF) med 2 035 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR) till 4 430 miljoner SDR (ca 45 200 miljoner kronor). Den föreslagna höjningen är resultatet av en allmän översyn av IMF:s resurser. Det föreslås vidare att Riksbanken bemyndigas att till IMF betala nödvändiga insatsbelopp.

Det föreslås också att regeringen bemyndigas att för Sveriges del godkänna en föreslagen ändring av IMF:s stadga som innebär att alla representanter i institutionens exekutivstyrelse ska tillsättas genom val.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Ärendet och dess beredning.....	4
3	Bakgrund.....	4
4	Höjning av Sveriges kvot i Internationella valutafonden.....	5
5	Ändring av Internationella valutafondens stadga.....	6
6	Ekonomiska konsekvenser.....	7
Bilaga 1	Översättning av föreslagen ändring av Internationella valutafondens stadga.....	8
Bilaga 2	Översättning av fjortonde allmänna kvotöversynen och reform av exekutivstyrelsen.....	12
Bilaga 3	Riksbankens framställning om höjning av Sveriges kvot i Internationella valutafonden.....	17
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 september 2011.....		21

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att öka Sveriges kvot i Internationella valutafonden (IMF) så att den, inklusive tidigare gjorda åtaganden, uppgår till högst 4 430 miljoner särskilda dragningsrätter,

2. bemyndigar Riksbanken att till IMF betala nödvändiga insatsbelopp,

3. bemyndigar regeringen att godkänna den föreslagna ändringen av IMF:s stadga, vilken innebär att alla representanter i institutionens exekutivstyrelse ska tillsättas genom val.

Med utgångspunkt i den överenskommelse som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer nådde den 23 oktober 2010 enades Internationella valutafondens (IMF) exekutivstyrelse den 5 november samma år om en reform för styrning och inflytande i institutionen. I överenskommelsen ingick en höjning av medlemsländernas kapitalinsatser, s.k. kvoter. Överenskommelsen inbegrep även en ändring av IMF:s stadga i syfte att avskaffa den nuvarande regeln om att de fem största medlemsländerna utser egna representanter till IMF:s exekutivstyrelse, medan övriga länders representanter väljs av flera medlemsländer i en valkrets. Ändringen av stadgan innebär att alla styrelserepresentanter fortsättningsvis ska väljas. IMF:s högsta beslutande organ, guvernörsstyrelsen, godkände i december 2010 de ovannämnda förslagen. En översättning av stadgeändringen finns i *bilaga 1* och en översättning av den fjortonde allmänna kvotöversynen och reform av exekutivstyrelsen finns i *bilaga 2*.

Riksbanken, som ansvarar för Sveriges kapitalinsats i IMF, har i en skrivelse till regeringen den 24 augusti 2011 (dnr Fi2011/3560) anmält frågan om en höjning av Sveriges kvot i IMF (se *bilaga 3*).

Under beredningen av propositionen har synpunkter inhämtats från Riksbanken.

3 Bakgrund

År 1944 grundades IMF i Bretton Woods i Förenta staterna. Sverige inträdde som medlem 1951. Institutionens huvudsakliga uppgift är att främja stabiliteten i det internationella finansiella systemet genom övervakning och tillhandahållande av finansiellt stöd till medlemsländer med betalningsbalansproblem. Verksamheten finansieras i första hand genom utnyttjande av organisationens permanenta resurser, som består av medlemsländernas kapitalinsatser, s.k. kvoter.

IMF ägs och styrs av sina 187 medlemsländer. Varje medlemsland har en representant i det högsta beslutande organet – guvernörsstyrelsen. Riksbankschefen är Sveriges guvernör. Det dagliga arbetet leds av en exekutivstyrelse som består av 24 representanter. De fem största medlemsländerna, för närvarande Förenta staterna, Japan, Tyskland, Frankrike och Storbritannien, utser själva sina representanter. Övriga representanter väljs i regel av en grupp länder som utgör en valkrets. Sverige bildar valkrets tillsammans med de nordiska och baltiska länderna.

Kvoterna utgör IMF:s kapitalbas. Enligt IMF:s stadga ska fonden göra en allmän översyn av medlemsländernas kvoter åtminstone vart femte år. Översynerna kan även tidigareläggas om exekutivstyrelsen anser att det finns behov av detta. Ett syfte med översynerna är att anpassa IMF:s resurser till de insatser som krävs av fonden. Eftersom medlemsländernas röststyrka i IMF till stor del baseras på medlemsländernas kvotandelar i

institutionen är syftet med översynerna också att anpassa medlemsländernas röststyrka till ländernas aktuella ekonomiska styrka.

Den senaste allmänna kvothöjningen ägde rum 1998 (prop. 1997/98:162, bet. 1998/99:FiU8, rskr. 1998/99:15) och var resultatet av den elfte allmänna översynen av medlemsländernas kvoter. Kvoterna höjdes då med 45 procent. De tolfte och trettonde översynerna resulterade inte i några kvotändringar. År 2006 och 2008 gjordes riktade höjningar av kvotandelarna för ett fåtal tillväxtekonomier som ansågs kraftigt underrepresenterade.

I november 2010 enades IMF:s exekutivstyrelse om en reform för styrning och inflytande i IMF. Utöver förslaget om kvothöjning och stadgeändring innefattade reformen även en överenskommelse om att i) minska avancerade europeiska länders representation i IMF:s exekutivstyrelse med två platser, ii) bibehålla exekutivstyrelsens storlek om 24 platser och att en översyn av styrelsens storlek ska ske var åttonde år, samt iii) den s.k. kvotformeln, som bestämmer fördelningen av kvot- och röstandelar, ska ses över till januari 2013. Målet med reformen är att öka tillväxt- och utvecklingsländernas inflytande i IMF.

Den fjortonde allmänna översynen av kvoterna har tidigare lagts på begäran av flera medlemsländer och resulterat i ett förslag om höjning av medlemsländernas kvoter.

4 Höjning av Sveriges kvot i Internationella valutafonden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att öka Sveriges kvot i Internationella valutafonden med 2 035 miljoner särskilda dragningsrätter, vilket motsvarar ca 20 760 miljoner kronor, så att den totalt uppgår till högst 4 430 miljoner dragningsrätter.

Riksbanken bemyndigas att betala det nödvändiga beloppet.

Skälen för regeringens förslag: Den finansiella och ekonomiska kris som utbröt 2008 har aktualiserat behovet av att förstärka IMF:s resurser. Problemen på finansmarknaderna har inneburit att medel- och höginkomstländer, präglade av hög finansiell och ekonomisk integration, drabbats av finansieringsproblem i högre grad än tidigare. Även många låginkomstländer har drabbats hårt, till stor del påverkade av minskad export och färre direktinvesteringar följt av stora budgetunderskott. Den pågående skuldskrisen i Europa, där IMF har en viktig roll som långivare, förstärker ytterligare behovet av att öka fondens resurser. De stora internationella flödena av kapital i den allt mer globaliserade ekonomin innebär också att behovet av finansiering från IMF även fortsättningsvis kan komma att vara stort. Finanskrisen har vidare visat hur angeläget det är att IMF har adekvata resurser och beredskap för framtida kriser.

IMF:s långivning spelar en nyckelroll i den internationella kris- hanteringen. Ofta är deltagande från IMF ett krav från övriga internationella aktörer för att de ska göra finansieringsåtaganden. Genom

att underlätta finansiering från andra källor spelar IMF:s finansiering en katalytisk roll.

Den kvothöjning som nu föreslagits innebär att medlemsländernas kvoter fördubblas från 238,4 miljarder särskilda dragningsrätter (SDR) till 476,8 miljarder SDR, vilket den 1 september 2011 motsvarade en höjning från ca 2 430 miljarder kronor till ca 4 860 miljarder kronor. För Sveriges del innebär det att kvoten höjs med 2 035 miljoner SDR till 4 430 miljoner SDR, vilket motsvarar en ökning med ca 85 procent eller ca 20,8 miljarder kronor till ca 45,2 miljarder kronor. Sveriges andel av medlemsländernas totala kvotinsatser minskar dock från 1,01 procent till 0,929 procent. Beträffande inbetalningen av den föreslagna kvothöjningen gäller att 25 procent ska betalas i SDR eller valuta specificerad av IMF och resterande 75 procent i nationell valuta. För att kvothöjningen ska träda i kraft krävs att minst 70 procent av medlemsländerna har lämnat sitt formella godkännande av förslaget och betalat in kvothöjningen.

Den nu aktuella kvothöjningen innebär också att medlemsländernas kvotandelar, och därmed röststyrka, anpassas för att bättre spegla rådande ekonomisk betydelse i världsekonomin. Den föreslagna kvothöjningen omfördelar röststyrkan från avancerade länder till tillväxt- och utvecklingsländer med 2,8 procent och innebär därmed att tillväxt- och utvecklingsländerna får en starkare röst i IMF. Den svenska röstandelen minskar från 1,01 procent till 0,929 procent. Den nordisk-baltiska röstandelen minskar också, från 3,34 procent till 3,23 procent.

Regeringen anser att det är mycket angeläget att IMF ges tillräckliga resurser för att kunna bedriva sin verksamhet. Även överföringen av röststyrka till tillväxt- och utvecklingsländer är viktig, eftersom den bidrar till att bättre spegla medlemsländernas relativa betydelse i världsekonomin och därmed även kommer att bidra till att öka IMF:s legitimitet.

Riksbanken, som ansvarar för Sveriges kvotinsats i IMF, bör bemyndigas att till IMF betala nödvändiga belopp av egna medel.

5 Ändring av Internationella valutafondens stadga

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för Sveriges del godkänna en ändring av Internationella valutafondens stadga som innebär att alla medlemsländers representanter i exekutivstyrelsen tillsätts genom val.

Skälen för regeringens förslag: Målet med styrningsreformen i IMF är att stärka institutionens handlingskraft och legitimitet. En del av reformen innebär att IMF:s stadga ska ändras så att alla representanter i exekutivstyrelsen tillsätts genom val.

Förslaget att avskaffa regeln att de fem största medlemsländerna i IMF själva utser sina styrelserepresentanter innebär att dessa länder också kan bilda valkretsar. Regeringen anser att ändringen medför en större

likabehandling av länder, vilket är viktigt för att IMF ska uppfattas som en effektiv och legitim institution. Ändringen underlättar också framtida förändringar av exekutivstyrelsens sammansättning, eftersom alla länder framöver kan delta i omstruktureringar. Prop. 2011/12:13

Förslaget har godkänts av IMF:s guvernörsstyrelse och lämnats för formellt godkännande av medlemsländerna. För att det ska träda i kraft krävs godkännande av minst tre femtedelar av medlemsländerna som tillsammans innehar minst 85 procent av den totala röststyrkan.

6 Ekonomiska konsekvenser

Inbetalningen av den svenska kvoten i IMF ombesörjs av Riksbanken. Höjningen av kvoten ska följas av en motsvarande minskning av IMF:s nya lånearrangemang *New Arrangements to Borrow*, vilket innebär att storleken på det totala svenska åtagandet i förhållande till IMF:s resurser i princip förblir oförändrat. Om det svenska åtagandet utnyttjas kan avkastningen på valutaservens på sikt förväntas minska något, eftersom avkastningen på fordringar från IMF normalt understiger den genomsnittliga avkastningen på valutaservens övriga tillgångar.

Den aktuella stadgeändringen bedöms sakna ekonomiska konsekvenser.

Översättning av föreslagen ändring av Internationella valutafondens stadga

FÖRESLAGEN ÄNDRING AV INTERNATIONELLA VALUTA-FONDENS STADGA AVSEENDE REFORM AV EXEKUTIV-STRYLESEN

De regeringar på vilkas vägnar denna stadga är undertecknad har kommit överens om följande.

1. Artikel XII, avsnitt 3 b ska ändras på följande sätt:

"b) Med förbehåll för c nedan ska exekutivstyrelsen bestå av tjugo exekutivdirektörer som väljs av medlemmarna, och verkställande direktören ska vara ordförande."

2. Artikel XII, avsnitt 3 c ska ändras på följande sätt:

"c) Guvernorsstyrelsen kan vid varje ordinarie val av exekutivdirektörer med åttiofem procents majoritet av samtliga röster öka eller minska det antal exekutivdirektörer som anges i b ovan."

3. Artikel XII, avsnitt 3 d ska ändras på följande sätt:

"d) Valet av exekutivdirektörerna ska ske med två års mellanrum i enlighet med bestämmelser som ska antas av guvernorsstyrelsen. Dessa bestämmelser ska innehålla en gräns för det totala antalet röster som en och samma kandidat kan erhålla från fler än en medlem."

4. Artikel XII, avsnitt 3 f ska ändras på följande sätt:

"f) Exekutivdirektörerna ska vara kvar i tjänst tills deras efterträdare har utsetts. Om en exekutivdirektörs tjänst blir vakant mer än nittio dagar före utgången av dennes förordnande ska en annan exekutivdirektör väljas för återstoden av tiden av de medlemmar som valde den förstnämnde exekutivdirektören. En majoritet av antalet avgivna röster krävs för val. Medan tjänsten är vakant ska exekutivdirektörens ersättare ha dennes befogenheter med undantag för möjligheten att utse en ersättare."

5. Artikel XII, avsnitt 3 i ska ändras på följande sätt:

"i) i) Varje exekutivdirektör ska vara berättigad att avge det antal röster som låg till grund för dennes val.

ii) När bestämmelserna i denna artikels avsnitt 5 b är tillämpliga ska det antal röster som en exekutivdirektör annars skulle vara berättigad att avge ökas eller minskas i

motsvarande grad. Alla de röster som en exekutivdirektör är berättigad att avge ska avges som en odelbar röst.

iii) När en medlems tillfälliga upphävning av rösträtten upphör i enlighet med artikel XXVI, avsnitt 2 b får medlemmen komma överens med samtliga medlemmar som har valt en exekutivdirektör att antalet röster som tilldelats denna medlem ska avges av denna exekutivdirektör förutsatt att, såvida det inte har skett något ordinarie val av exekutivdirektörer under upphävningen, den exekutivdirektör i vars val medlemmen har deltagit före den tillfälliga upphävningen, eller dennes efterträdare som utsetts i enlighet med paragraf 3 c i bilaga L eller med f ovan, ska vara berättigad att avge det antal röster som har tilldelats medlemmen. Medlemmen ska anses ha deltagit i valet av exekutivdirektören som är berättigad att avge det antal röster som har tilldelats medlemmen."

6. Artikel XII, avsnitt 3 j ska ändras på följande sätt:

"j) Styrelsen ska anta bestämmelser enligt vilka en medlem får skicka en representant att närvara vid alla exekutivstyrelsens sammanträden som behandlar ett ärende som framställs av eller särskilt berör ifrågavarande medlem."

7. Artikel XII, avsnitt 8 ska ändras på följande sätt:

"Fonden kan när som helst under informella former meddela medlemmarna sina åsikter i alla frågor som uppkommer i samband med denna stadga. Fonden kan med sjuttio procents majoritet av samtliga röster besluta att offentliggöra en rapport om en medlems monetära eller ekonomiska förhållanden och utvecklingstendenser som kan ge direkt upphov till en allvarlig jämviktsrubbing i medlemmarnas internationella betalningsbalans. Den berörda medlemmen ska ha rätt att låta sig representeras i enlighet med avsnitt 3 j i denna artikel. Fonden får inte offentliggöra en rapport som innehåller ändringar när det gäller den grundläggande strukturen i medlemmarnas ekonomiska organisation."

8. Artikel XXI a ii) ska ändras på följande sätt:

"a) ii) När det gäller exekutivstyrelsens beslut i frågor som utslutande hänför sig till avdelningen för särskilda dragningsrätter ska endast de exekutivdirektörer som är valda av minst en deltagande medlem vara röstberättigad. Var och en av dessa exekutivdirektörer ska vara berättigad att avge det antal röster som har tilldelats de deltagande medlemmarna vars röster låg till grund för vederbörandes val. Endast närvaron av exekutivdirektörer som har valts av

de deltagande medlemmarna och de röster som har tilldelats de deltagande medlemmarna ska räknas vid bedömning av om beslutsmässighet föreligger eller om ett beslut har fattats med nödvändig majoritet."

Prop. 2011/12:13
Bilaga 1

9. Artikel XXIX a ska ändras på följande sätt:

"a) Meningsskiljaktigheter beträffande tolkningen av bestämmelserna i denna stadga, som uppkommer mellan en medlem och fonden eller mellan fondens medlemmar ska hänskjutas till exekutivstyrelsen för avgörande. Om frågan särskilt berör en viss medlem ska ifrågavarande medlem ha rätt att låta sig representeras i enlighet med artikel XII, avsnitt 3 j."

10. Avsnitt 1 a i bilaga D ska ändras på följande sätt:

"a) Varje medlem eller grupp av medlemmar, vars röster som tilldelats medlemmen eller medlemmarna avges av en exekutivdirektör, ska utse en ledamot till rådet som ska vara en guvernör, minister i en medlems regering eller en annan person som innehar en motsvarande ställning, och kan utse högst sju biträdande ledamöter. Guvernörsstyrelsen kan med åttiofem procents majoritet av samtliga röster ändra det antal biträdande ledamöter som kan utses. En ledamots eller biträdande ledamots förordnande gäller tills dess att en ny person utses eller tills nästa ordinarie val av exekutivdirektörer, beroende på vad som inträffar först."

11. Avsnitt 5 e i bilaga D upphävs.

12. Avsnitt 5 f i bilaga D ska ändras till 5 e i bilaga D och det nya avsnittet 5 e ska ändras på följande sätt:

"e) När en exekutivdirektör är berättigad att avge det antal röster som har tilldelats en medlem i enlighet med artikel XII, avsnitt 3 i iii) ska den ledamot som har utsetts av gruppen vars medlemmar valde exekutivdirektören vara berättigad att rösta och avge det antal röster som har tilldelats medlemmen. Medlemmen ska anses ha deltagit i utseendet av den ledamot som är berättigad att rösta och avge det antal röster som har tilldelats medlemmen."

13. Bilaga E ska ändras på följande sätt:

"Övergångsbestämmelser avseende exekutivdirektörer

1. Vid denna bilagas ikraftträdande:

a) Varje exekutivdirektör som utsågs i enlighet med den tidigare artikel XII, avsnitt 3 b i) eller 3 c och var i tjänst

omedelbart före denna bilagas ikraftträdande ska anses ha valts av den medlem som utsåg denne och

Prop. 2011/12:13
Bilaga 1

b) Varje exekutivdirektör som avger en medlems röst i enlighet med den tidigare artikel XII, avsnitt 3 i ii) omedelbart före denna bilagas ikraftträdande ska anses ha valts av denna medlem."

14. Avsnitt 1 b i bilaga L ska ändras på följande sätt:

"b) utse en guvernör eller ställföreträdande guvernör, utse eller delta i utseendet av en ledamot eller ställföreträdande ledamot eller välja eller delta i valet av en exekutivdirektör."

15. Inledningen till avsnitt 3 c i bilaga L ska ändras på följande sätt:

"c) Den exekutivdirektör som valdes av medlemmen eller i vars val medlemmen har deltagit ska inte längre vara kvar i tjänst, såvida inte exekutivdirektören var berättigad att avge det antal röster som tilldelats andra medlemmar vars rösträtt inte tillfälligt har upphävts. I det senare fallet:"

Översättning av fjortonde allmänna kvotöversynen och reform av exekutivstyrelsen

Exekutivstyrelsen har förelagt guvernörsstyrelsen en rapport med titeln "Fjortonde allmänna kvotöversynen och reform av exekutivstyrelsen: exekutivstyrelsens rapport till guvernörsstyrelsen", nedan kallad *rapporten*.

Internationella monetära och finansiella kommittén har i sin kommuniké i april 2009 uppmanat exekutivstyrelsen att tidigarelägga tidsfristen för slutförandet av den fjortonde allmänna kvotöversynen med två år, till januari 2011.

Exekutivstyrelsen har rekommenderat en höjning av fondmedlemmarnas kvoter till följd av den fjortonde allmänna kvotöversynen.

Exekutivstyrelsen har rekommenderat ändringar i stadgan för att exekutivstyrelsen ska bestå av enbart valda exekutivdirektörer.

Exekutivstyrelsen har, efter det första ordinarie valet av exekutivdirektörer sedan ikraftträdandet av den föreslagna ändringen av stadgan som godkändes genom guvernörsstyrelsens resolution nr 63-2, rekommenderat att en exekutivdirektör som valts av 7 eller flera medlemmar ska vara berättigad att utse två ersättare.

Guvernörsstyrelsens ordförande har bitt fondens sekreterare att presentera exekutivstyrelsens förslag för guvernörsstyrelsen.

Fondens sekreterare har förelagt guvernörsstyrelsen exekutivstyrelsens rapport med förslaget.

Exekutivstyrelsen har bitt guvernörsstyrelsen rösta om följande resolution utan möte i enlighet med avsnitt 13 i fondens stadga.

Guvernörsstyrelsen har tagit hänsyn till rekommendationerna och ovannämnda rapport från exekutivstyrelsen och beslutat följande.

Höjning av medlemmarnas kvoter

1. Internationella valutafonden föreslår, i enlighet med bestämmelserna i denna resolution, att fondmedlemmarnas kvoter ska höjas till de belopp som anges vid deras namn i bilaga I till denna resolution.

2. En medlems kvothöjning enligt förslaget i denna resolution ska inte träda i kraft om inte medlemmen skriftligen har godkänt höjningen senast den dag som föreskrivs enligt punkt 4 nedan samt har inbetalat hela kvothöjningen inom den tidsram som föreskrivs enligt punkt 5 nedan. Medlem med försenade återköp, räntor eller avgifter till det allmänna resurskontot får emellertid inte godkänna eller inbetala sin kvothöjning innan den till fullo har reglerat dessa förpliktelser.

3. Den föreslagna kvothöjningen enligt denna resolution träder inte i kraft förrän:

i) exekutivstyrelsen har fastställt att medlemmar med minst 70 procent av de sammanlagda kvoterna den 5 november 2010 skriftligen har godkänt kvothöjningen,

ii) den föreslagna ändringen av stadgan enligt bilaga II till denna resolution har trätt i kraft och

iii) den föreslagna ändringen av stadgan som har godkänts genom guvernörsstyrelsens resolution nr 63-2 har trätt i kraft.

Varje medlem ska göra sitt bästa för att vidta dessa åtgärder senast vid årsmötet 2012. Exekutivstyrelsen uppmanas att kvartalsvis bevaka hur genomförandet av dessa åtgärder fortskrider.

4. Meddelanden enligt punkt 2 ovan ska lämnas av en vederbörligen bemyndigad tjänsteman i respektive medlemsland och ska vara fonda till handa före kl. 18.00 Washington tid den 31 december 2011. Exekutivstyrelsen kan emellertid besluta om förlängning av denna tidsfrist.

5. Varje medlem ska till fonden inbetala höjningen av sin kvot inom 30 dagar efter den senare av a) den dag den meddelar fonden sitt godkännande eller b) den dag alla villkor enligt punkt 3 ovan är uppfyllda. Exekutivstyrelsen kan emellertid besluta om förlängning av denna tidsfrist.

6. När exekutivstyrelsen beslutar att förlänga tidsfristen för godkännande eller inbetalning av kvothöjningen ska den särskilt beakta situationen för de medlemmar som fortfarande önskar godkänna eller inbetala sin kvothöjning. Detta inbegriper medlemmar som har långvariga betalningsdröjsmål till det allmänna resurskontot på grund av försenade återköp, räntor eller avgifter och som av exekutivstyrelsen bedöms samarbeta med fonden för att reglera dessa förpliktelser.

7. För medlemmar som ännu inte har godkänt sin kvothöjning enligt den elfte allmänna översynen och enligt guvernörsstyrelsens resolution nr 63-2 ska tidsfristen för godkännande av höjningen vara den dag som bestäms enligt punkt 4 ovan.

8. Varje medlem ska inbetala 25 procent av sin höjning antingen i särskilda dragningsrätter eller i andra medlemmars valutor, vilka med dessa medlemmars medgivande har angivits av fonden, eller i en kombination av särskilda dragningsrätter och sådana valutor. Återstoden av höjningen ska inbetalas av medlemmen i dess egen valuta.

Kvotformeln och den femtonde allmänna kvotöversynen

9. Exekutivstyrelsen uppmanas att slutföra en omfattande översyn av formeln senast januari 2013.

10. Exekutivstyrelsen uppmanas att tidigarelägga tidsfristen för slutförandet av den femtonde allmänna kvotöversynen till januari 2014. Justeringen förväntas resultera i en ökning av dynamiska ekonomiers kvotandelar i linje med deras relativa ställning i världsekonomin och sannolikt även de framväxande marknadernas och utvecklingsländernas andel som helhet. Åtgärder måste vidtas för att skydda de fattigaste medlemmarnas rätt till inflytande och representation.

Översyn av de nya lånearrangemangen

11. Mot bakgrund av den föreslagna kvothöjningen enligt den fjortonde allmänna översynen uppmanas exekutivstyrelsen och de länder som har anslutit sig till de nya lånearrangemangen (NAB) att genomföra en översyn av NAB senast november 2011 med en motsvarande återgång av NAB och behålla den relativa andelen, som träder i kraft när villkoren enligt punkt 3 i denna resolution är

uppfyllda och de kvotbetalningar som är förbundna med anslutningsandelen i punkt 3 i) i denna resolution är gjorda.

Prop. 2011/12:13
Bilaga 2

Föreslagen ändring av Internationella valutafondens stadga avseende reform av exekutivstyrelsen

12. Den föreslagna ändringen av Internationella valutafondens stadga enligt bilaga II till denna resolution ("Föreslagen ändring avseende reform av exekutivstyrelsen") har godkänts.

13. Sekreteraren har fått i uppgift genom cirkulär, telegram eller andra snabba kommunikationsmedel fråga alla fondens medlemmar om de i enlighet med bestämmelserna i artikel XXVII i stadgan kan godta den föreslagna ändringen avseende reform av exekutivstyrelsen.

14. I meddelandet som skickas till alla medlemmar i enlighet med punkt 13 i denna resolution ska anges att den föreslagna ändringen avseende reform av exekutivstyrelsen träder i kraft för alla medlemmar den dag då fonden genom en formell underrättelse till alla medlemmar intygar att tre femtedelar av medlemmarna, åttiofem procent av samtliga röster, har godtagit den föreslagna ändringen avseende reform av exekutivstyrelsen.

Ytterligare ersättare till exekutivdirektören

15. Efter det första ordinarie valet av exekutivdirektörer sedan ikraftträdandet av den ändrade stadgan som godkändes genom guvernörsstyrelsens resolution nr 63-2, ska en exekutivdirektör som valts av sju eller flera medlemmar vara berättigad att utse två ersättare.

16. Som ett villkor för att utse två ersättare ska en exekutivdirektör i ett meddelande till fondens sekreterare ange i) vilken ersättare som ska företräda exekutivdirektören när han eller hon har förhinder och båda ersättarna är närvarande och ii) vilken ersättare som ska ha exekutivdirektörens befogenheter enligt artikel XII, avsnitt 3 t. En exekutivdirektör kan när som helst ändra detta utseende genom att meddela fondens sekreterare.

Exekutivstyrelsens storlek och sammansättning

17. Guvernörsstyrelsen noterar i) åtagandet att minska antalet exekutivdirektörer som representerar utvecklade europeiska länder med två i syfte att uppnå ökad representation av framväxande marknader och utvecklingsländer senast vid det första ordinarie valet av exekutivdirektörer när villkoren enligt punkt 3 i denna resolution är uppfyllda och ii) åtagandet genom medlemskap i fonden att ha en exekutivstyrelse som består av 24 exekutivdirektörer och att se över sammansättningen av exekutivstyrelsen vart åttonde år från och med den dag då villkoren enligt punkt 3 i resolutionen är uppfyllda.

Bilaga I. Föreslagen kvot

	Föreslagen kvot (miljoner SDR)		Föreslagen kvot (miljoner SDR)
Afghanistan	323,8	El Salvador	287,2
Albanien	139,3	Ekvatorialguinea	157,5
Algeriet	1 959,9	Eritrea	36,6
Angola	740,1	Estland	243,6
Antigua och Barbuda	20,0	Etiopien	300,7
Argentina	3 187,3	Fiji	98,4
Armenien	128,8	Finland	2 410,6
Australien	6 572,4	Frankrike	20 155,1
Österrike	3 932,0	Gabon	216,0
Azerbajdzjan	391,7	Gambia	62,2
Bahamas	182,4	Georgien	210,4
Bahrain	395,0	Tyskland	26 634,4
Bangladesh	1 066,6	Ghana	738,0
Barbados	94,5	Grekland	2 428,9
Vitryssland	681,5	Grenada	16,4
Belgien	6 410,7	Guatemala	428,6
Belize	26,7	Guinea	214,2
Benin	123,8	Guinea-Bissau	28,4
Bhutan	20,4	Guyana	181,8
Bolivia	240,1	Häiti	163,8
Bosnien och Hercegovina	265,2	Honduras	249,8
Botswana	197,2	Ungern	1 940,0
Brasilien	11 042,0	Island	321,8
Brunei	301,3	Indien	13 114,4
Bulgarien	896,3	Indonesien	4 648,4
Burkina Faso	120,4	Iran	3 567,1
Burundi	154,0	Irak	1 663,8
Kambodja	175,0	Irland	3 449,9
Kamerun	276,0	Israel	1 920,9
Kanada	11 023,9	Italien	15 070,0
Kap Verde	23,7	Jamaica	382,9
Centralafrikanska republiken	111,4	Japan	30 820,5
Tchad	140,2	Jordanien	343,1
Chile	1 744,3	Kazakstan	1 158,4
Kina	30 482,9	Kenya	542,8
Colombia	2 044,5	Kiribati	11,2
Komorererna	17,8	Sydkorea	8 582,7
Demokratiska republiken Kongo	1 066,0	Kosovo	82,6
Kongo	162,0	Kuwait	1 933,5
Costa Rica	369,4	Kirgizistan	177,6
Elfenbenskusten	650,4	Laos	105,8
Kroatien	717,4	Lettland	332,3
Cypern	303,8	Libanon	633,5
Tjeckien	2 180,2	Lesotho	69,8
Danmark	3 439,4	Liberia	258,4
Djibouti	31,8	Libyen	1 573,2
Dominica	11,5	Litauen	441,6
Dominikanska republiken	477,4	Luxemburg	1 321,8
Ecuador	697,7	f.d. jugoslaviska republiken Makedonien	140,3
Egypten	2 037,1	Madagaskar	244,4

Föreslagen kvot (fortsättning)

	Föreslagen kvot (miljoner SDR)		Föreslagen kvot (miljoner SDR)
Malawi	138,8	Sierra Leone	207,4
Malaysia	3 633,8	Singapore	3 891,9
Maldiverna	21,2	Slovakien	1 001,0
Mali	186,6	Slovenien	586,5
Malta	168,3	Salomonöarna	20,8
Marshallöarna	4,9	Somalia	163,4
Mauretanien	128,8	Sydafrika	3 051,2
Mauritius	142,2	Spanien	9 535,5
Mexiko	8 912,7	Sri Lanka	578,8
Mikronesien	7,2	Saint Kitts och Nevis	12,5
Moldavien	172,5	Saint Lucia	21,4
Mongoliet	72,3	Saint Vincent och Grenadinerna	11,7
Montenegro	60,5	Sudan	630,2
Marocko	894,4	Surinam	128,9
Moçambique	227,2	Swaziland	78,5
Burma/Myanmar	516,8	Sverige	4 430,0
Namibia	191,1	Schweiz	5 771,1
Nepal	156,9	Syrien	1 109,8
Nederländerna	8 736,5	Tadzjikistan	174,0
Nya Zeeland	1 252,1	Tanzania	397,8
Nicaragua	260,0	Thailand	3 211,9
Niger	131,6	Östtimor	25,6
Nigeria	2 454,5	Togo	146,8
Norge	3 754,7	Tonga	13,8
Oman	544,4	Trinidad och Tobago	469,8
Pakistan	2 031,0	Tunisien	545,2
Palau	4,9	Turkiet	4 658,6
Panama	376,8	Turkmenistan	238,6
Papua Nya Guinea	263,2	Tuvalu	2,5
Paraguay	201,4	Uganda	361,0
Peru	1 334,5	Ukraina	2 011,8
Filippinerna	2 042,9	Förenade arabemiraten	2 311,2
Polen	4 095,4	Förenade kungariket	20 155,1
Portugal	2 060,1	Förenta staterna	82 994,2
Qatar	735,1	Uruguay	429,1
Rumänien	1 811,4	Uzbekistan	551,2
Ryssland	12 903,7	Vanuatu	23,8
Rwanda	160,2	Venezuela	3 722,7
Samoa	16,2	Vietnam	1 153,1
San Marino	49,2	Jemen	487,0
São Tomé och Príncipe	14,8	Zambia	978,2
Saudiarabien	9 992,6	Zimbabwe	706,8
Senegal	323,6		
Serbien	654,8		
Seychellerna	22,9		

Riksbankens framställning om höjning av Sveriges kvot i Internationella valutafonden

Prop. 2011/12:13
Bilaga 3

1. Sammanfattning

I denna framställning föreslår Riksbanken att regeringen ska lämna ett förslag till riksdagen att godkänna en ökning av Sveriges kapitalinsats (kvot) i Internationella valutafonden (IMF) från 2 395,5 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR) till 4 430 miljoner SDR samt att medge att Riksbanken till IMF betalar höjningen av insatsbeloppet motsvarande 2 034,5 miljoner SDR.

IMF slutförde i december 2010 den fjortonde allmänna översynen av medlemsländernas kapitalinsatser eller de s.k. kvoterna. Denna översyn resulterade i ett förslag om att höja den totala summan av medlemsländernas kapitalinsatser med 100 procent från 238,4 miljarder SDR till 476,8 miljarder SDR, vilket motsvarar en höjning från cirka 2 430 miljarder SEK till cirka 4 860 miljarder SEK. För Sveriges del innebär förslaget att kvoten höjs från 2 395,5 miljoner SDR till 4 430 miljoner SDR, vilket motsvarar en ökning från cirka 25 miljarder SEK till cirka 45 miljarder SEK. Sveriges andel av det totala kapitalet minskar därmed från 1,01 till 0,929 procent. I samband med översynen av det nya lånearrangemanget (NAB) i november 2011 förväntas beslut tas om att minska åtaganden under NAB med motsvarande belopp som insatskapitalet höjs.

I november 2010 uppnåddes en principöverenskommelse om IMF:s kvot och styrningsreform i IMF:s exekutivstyrelse. IMF:s guvernörsstyrelse har därefter med erforderlig majoritet godkänt resolutionsförslaget. Förslaget träder ikraft då medlemsländer med sammanlagt minst 70 procent av den totala röststyrkan lämnat sitt formella godkännande av förslaget samt inbetalat kvothöjningen.

2. Bakgrund

IMF är ett monetärt internationellt kooperativ, där varje medlemsland bidrar med en kapitalinsats. Kapitalinsatsen, även kallad kvoten, bildar en fond av valutor, från vilken medlemmar med betalningsbalansproblem eller potentiella sådana kan låna. De övergripande målen för verksamheten är att verka för en god och balanserad ekonomisk tillväxt, ökad internationell handel och ett stabilt internationellt monetärt system.

Sverige är sedan 1951 medlem i IMF. Vid medlemsinträdet fastställdes Sveriges kvot till 100 miljoner USD, vilket tillskötts av Riksbanken i enlighet med riksdagens bemyndigande. Enligt fondstadgan ska IMF minst vart femte år göra en allmän översyn av medlemsländernas kvoter och om giltigt skäl finns, ska en höjning av kvoterna föreslås. Den senaste kvothöjningen ägde rum 1998 och byggde då på den elfte allmänna översynen av kvoterna. Den tolfte och trettonde allmänna översynen resulterade inte i någon rekommendation om att höja kvoterna.

Kvotöversyn	Total kvothöjning	Sveriges kvot	Proposition
Sveriges medlemsinträde		100 miljoner USD	Prop.1950:89
1:a översynen	Ingen kvothöjning		
2:a översynen	Ingen kvothöjning		
1958/59	60,7%	150 miljoner USD	Prop.1959:126
3:e översynen	Ingen kvothöjning		
4:e översynen	30,7%	225 miljoner USD	Prop.1965:122
5:e översynen	35,4%	325 miljoner USD	Prop.1970:95
6:e översynen	33,6%	450 miljoner SDR	Prop.1976/77:86
7:e översynen	50,9%	675 miljoner SDR	Prop.1978/79:158
8:e översynen	47,5%	1 064,3 miljoner SDR	Prop.1983/84:21
9:e översynen	50 %	1 614,0 miljoner SDR	Prop.1990/91:9
10:e översynen	Ingen kvothöjning		
11:e översynen	45 %	2 395,5 miljoner SDR	Prop. 1998:162
12:e översynen	Ingen kvothöjning		
13:e översynen	Ingen kvothöjning		
14:e översynen	100 %	4 430,0 miljoner SDR	

Ledarna för G20-länderna beslutade på sitt möte våren 2009 att tredubbla IMF:s resurser. Syftet med denna överenskommelse var att lugna de finansiella marknaderna. Detta följdes av flera interimslösningar, nämligen temporära bilaterala låneavtal och en utökning av det nya lånearrangemanget (NAB). I november 2010 nåddes en principöverenskommelse i IMF:s exekutivstyrelse om att rekommendera en total kvothöjning på 100 procent. IMF:s exekutivstyrelse har utarbetat en rapport om den fjortonde allmänna kvotöversynen. Till rapporten bilades ett förslag till resolution, vilken bifogas se bilaga. Resolutionsförslaget antogs med erforderlig majoritet av IMF:s guvernörsstyrelse i december 2010. Riksbankschefen, som är Sveriges representant i IMF:s guvernörsstyrelse, tillstyrkte förslaget. För att kvothöjningen ska träda i kraft krävs att medlemsländer med sammantaget minst 70 procent av den totala röststyrkan har inbetalat det aktuella beloppet samt meddelat fonden sitt formella godkännande. Enligt resolutionen ska ett formellt godkännande lämnas till IMF senast den 31 december 2011.

Syftet med allmänna översyner är att försäkra att IMF har tillräckliga resurser för sin verksamhet. Dessutom görs vid allmänna översyner en justering för att medlemsländernas kvoter bättre ska avspegla ländernas relativa ekonomiska styrka.

För Sveriges vidkommande innebär det aktuella förslaget att den nuvarande kvoten på 2 395,5 miljoner SDR ökas med 2 034,5 miljoner SDR, dvs. med 85 procent, till 4 430 miljoner SDR. Detta motsvarar en ökning från cirka 25

miljarder SEK till cirka 45 miljarder SEK. Sveriges andel av medlemsländernas totala kapitalinsatser minskar dock från 1,01 procent till 0,929 procent.

Prop. 2011/12:13
Bilaga 3

Beträffande inbetalningen av den föreslagna kvothöjningen gäller att 25 procent ska betalas i SDR eller valuta specificerad av IMF och resterande 75 procent i nationell valuta. Överenskommelsen om att en fjärdedel av kvothöjningen ska inbetalas i SDR eller valuta specificerad av IMF, grundas på bestämmelserna i fondstadgans artikel III.3a.

Enligt 10 kap. 1 § regeringsformen ska en överenskommelse med annan stat eller mellanfolklig organisation, till exempel IMF, ingås av regeringen. Detsamma gäller en ändring av en sådan överenskommelse såsom i nuvarande fall, en kvothöjning och stadgeändring. Om överenskommelsen är av större vikt krävs godkännande av riksdagen. Av 7 kap. 4 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank framgår att Riksbanken får, efter medgivande av riksdagen, av egna medel tillskjuta insatskapital i IMF. Ett sådant medgivande förutsätter alltså att regeringen initierar ett beslut om kvothöjning.

3. Överväganden

En av IMF:s huvuduppgifter är att ge temporärt stöd till medlemsländer med betalningsbalanssvårigheter för att underlätta den ekonomiska anpassning som krävs. Detta betalningsbalansstöd finansieras primärt genom utnyttjande av IMF:s ordinarie resurser, dvs. medlemsländernas kapitalinsatser.

Sedan den ekonomiska och finansiella krisen bröt ut 2008 har IMF tillhandahållit betalningsbalansfinansiering i betydande omfattning samt beviljat krisförebyggande likviditetsstöd. Åren innan krisen bröt ut kännetecknades av en trendmässigt minskad efterfrågan på IMF:s resurser. Sedan 2008 tas emellertid en allt större andel av IMF:s resurser i anspråk och utlånade samt utlovade resurser ökade kraftigt från knappt 10 miljarder SDR i början av 2008 till cirka 175 miljarder SDR per 30 juni 2011. Våren 2009 kom G20 överens om en tredubbling av IMF:s resurser. Efter diskussioner i G20 beslöt IMF:s exekutiv- och guvernörsstyrelser våren 2010 att kraftigt utöka IMF:s resurser för att kunna hantera den ökade efterfrågan av IMF-finansiering. Utökningen gjordes i två steg, först genom att 28 länder, däribland Sverige, ingick bilaterala låneavtal med IMF, sedan genom att det Nya lånearrangemanget (NAB), som är ett multilateralt lånearrangemang, modifierades och utökades. Utlåningen kännetecknas alltså av en hög koncentration till några få stora låntagare, de tre största låntagarna står för 50 procent av de utlovade resurserna. Fortsatt stor osäkerhet om den globala utvecklingen talar för ett fortsatt högt utnyttjande av resurserna under de närmaste åren.

Sverige har i internationella sammanhang arbetat för en förstärkning av fondens permanenta resurser och Riksbanken anser det vara av betydelse att IMF är välkapitaliserat för att i framtiden kunna möta medlemsländernas lånebehov och därmed skapa förutsättningar för en långsiktigt stabil ekonomisk tillväxt. Som ett komplement till de ordinarie resurserna kan IMF låna medel från industri- och tillväxtmarknadsländer inom ramen för de s.k. Generella lånearrangemangen (GAB) samt de Nya lånearrangemangen (NAB). Under GAB och NAB har ett

antal industri- och tillväxtmarknadsländer, däribland Sverige, åtagit sig att i vissa situationer förstärka IMF:s ordinarie resurser. Det råder dock stor enighet bland medlemsländerna om att IMF:s utlåning normalt ska baseras på dess egna resurser och att upplåning endast ska ske vid systemkriser eller vid en drastisk uppgång i efterfrågan på IMF:s resurser då IMF:s egna resurser är otillräckliga. Det är därför viktigt att påpeka att det i samband med översynen av NAB, i november 2011, förväntas fattas beslut om att minska åtagandet under NAB med motsvarande belopp som insatskapitalet höjs. Den kraftiga ökningen av NAB var således till viss del en temporär åtgärd i väntan på att fjortonde kvotöversynen skulle beslutas.

Under förutsättning att den föreslagna kvothöjningen formellt godkänns kommer den svenska relativa röstandelen att minska från 1,01 procent till 0,929 procent. Den nordisk-baltiska valkretsens sammanlagda röstandel minskar från 3,34 procent till 3,23 procent.

Om riksdagen ger sitt medgivande är Riksbanken beredd att till IMF betala ett belopp motsvarande 2 034,5 miljoner SDR enligt den angivna betalningsordningen.

4. Förslag

Riksbanken föreslår att regeringen ska lämna ett förslag till riksdagen om att godkänna en ökning av Sveriges kapitalinsats (kvot) i IMF från 2 395,5 miljoner SDR till 4 430 miljoner SDR samt att medge att Riksbanken till IMF betalar höjningen av insatsbeloppet motsvarande 2 034,5 miljoner SDR.

På direktionens i Riksbanken vägnar:

Stefan Ingves

Maria Svalfors

I beslutet har deltagit Stefan Ingves (ordförande), Svante Öberg (vice ordförande), Karolina Ekholm, Lars Nyberg, Lars Svensson och Barbro Wickman-Parak.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 september 2011

Närvarande: Statsråden Björklund, ordförande, Larsson, Hägglund, Borg, Sabuni, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag

Föredragande: statsrådet Borg

Regeringen beslutar proposition 2011/12:13 Kvot höjning och stadgeändring i Internationella valutafonden